

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

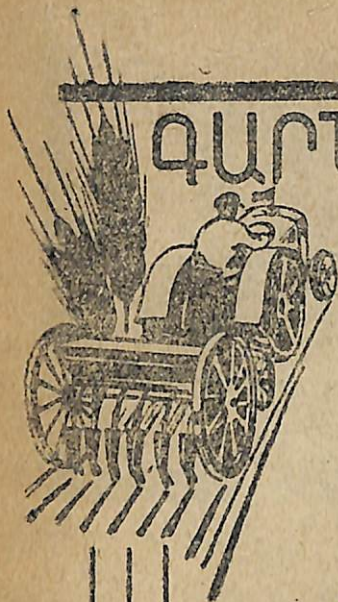
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ԿԱՄԴԱՆԻԱ

Գ. ԲԱՑԱԽՅԱՆ

ՎՃՌԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԸ ՅԵՎ
ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ ՓՐՈՆՏԻ
ԱԾԽԱՏՈՂՆԵՐԸ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

338.92

Կ-33

ՊԵՏՅՐԱՏ
ՅԵՐԵՎԱՆ

1-9-3-1

38.92
2-33

32-K
A 324
07 FEB 2010

Գ. ԳԱՅԱՆՅԱՆ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՎՃՌԱԿԱՆ ՏԱՐԿԱ ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԸ

ՅԵՎ.

ԿՈՒՆՏՈՒՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆՏԻ

ԱՅԽԱՏՈՂՆԵՐԸ

32-12822

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ—1981

Հրատ- 1525

ԳՐԱԳԾԳԻՆՎԱՐ ԱՆՈՒ (Բ)

Պատվեր № 709

Տիրույթ 8-000

56354-66

1931 ԹՎԻ ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ԳԱՐՆԱՆԱՅԱՆԸ

Յերկրորդ բայլելիկյան դարնանացանի խնդիրները բղխում են «հնգամյակի վերջում կոլլեկտիվացումը հիմնականում պետք է ավարտված լինի» առաջադրանքից, վորը վճռական է դարձնում 5-ամյակի 3-րդ տարվա պլանները:

Դա նշանակում է, վոր 1931 թ. դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի առանցքը պետք է կազմեն նորանոր խորհրդային տնտեսությունների (սովխոզների) և մեքենատրակտորային կայանների կազմակերպումն ու ամրացումը, յեղածների ել ավելի ամրապլնդումն և նոր տասնյակ հագարավոր բատրակների, չփավոր ու միջակ գյուղացիների ներգրավումը կոլխոզների մեջ, նոր կոլխոզների կազմակերպումն ու յեղածների ավելի ամրացումը:

«1931 թ. դարնանացանով՝ վորպես հնգամյակի յերրորդ տարվա հիմնական գյուղատնտեսական կամպանիայի՝ բայլելիկյան տեմպերով նախապատրաստումն ու անցկացումը՝ պետք է ապահովեն ողջխլատական հարձակման հետագա հաջողությունները գյուղատնտեսության ճակատում» (Խ.Ս.Ֆ.Խ.Հ. Փողկոմխորհի 1930 թ. դեկտեմբերի 14-ի վորշումից):

«1931 թ. դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի

նիայի կիրառման կենտրոնական խնդիրն է՝ ամրացնել ձեռք բերված հաջողությունները և ելավելի առաջ գնալ «յուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման ուղիով» (Հ.Կ.(բ) Կ.Կ.Կ. բյուրոյի վորոշումից) :

Անցյալ դարնան դյուղկամպանիայի ընթացքում կուսակցության առանձին կազմակերպությունների կողմից կոլլեկտիվացման ապարիդում թույլ ալամ կոպիտ սխալների վճռական ուղղումը չքալոր ու միջակ դյուղացիների նոր հոսանք է ստեղծել դեպի կոլխոզարժումը :

Սակայն անհրաժեշտ է մատնանշել, վոր անցյալ տարվա դարնան դյուղկամպանիայի ապարիդում կատարված ճախ քայլադյուղություններից հետո կուսխորհրդային վորոշ կազմակերպություններ ալթմ հանդես են բերում ալ ուրոտունիստական գործելակերպ ընդդեմ կուլակի և ինքնահոսի տրամադրություն տընտեսական-քաղաքական կամպանիաներ անցկացնելիս : Անհրաժեշտ է բայլչելիկյան վճռական պայքար մղել հիմնական վտանգ՝ ալ ուրոտունիստական ալդ պրակտիկայի դեմ : Նույնպիսի վճռական պայքար պիտի ծավալել «ձախ» քայլադյուղությունների դեմ, արմատախիլ անել «ձախ» խոտորման յուրաքանչյուր կոնկրետ յերեվույթը : Դասակարգային ճիշտ դծի անշեղ իրադործումը հանդիսանում է անհրաժեշտ պայմանը դարնանացանի մարտական խնդիրներն իրագործելու համար :

Դյուղատնտեսության ապարիդում հնդամյակի առաջին յերկու տարվա ընթացքում հսկայական նվաճումներ ունեցանք ԽՍՀ Միության մեջ :—

«Ցանքատարածություն ընդարձակվեց 1928-29 թվի 118 միլլիոն հեկտարից մինչև 127,8 միլլիոն հեկտար ընթացիկ տնտեսական տարում, ինչպես հատիկների, նույնպես և հատկապես տեխնիկական կուլտուրաների (բամբակ, չաքարի ճակնդղի և այլն) : ուղղությամբ հավելումով հնդամյա պլանի նախագծերի նկատմամբ» :

«Ձգալի կերպով աճեց դյուղատնտեսության արտադրանքը : Հացահատիկների ընդհանուր բերքը 1930 թիսին կազմեց 87,4 միլլիոն տոնն 1929 թվի 71,7 միլլիոնի դիմաց (աճում 21,8 %) : Բամբակի ընդհանուր բերքը կկազմի վոչ պակաս 13,5 միլլիոն ցենտ. 1929 թվի 8,6 միլլիոն ցենտների դիմաց : Ծաքարի ճակնդղի ընդհանուր բերքը համեմատաբար կազմում է 151,7 միլլիոն ցենտներ, 62,5 միլլիոնի դիմաց անցյալ տարի» :

(Համկիկի և ԿՎՀ միացյալ պլենում) :

Կոմկունիստական կուսակցության ղեկավարության մարմին բայլչելիկյան դարնան դյուղատնտեսական կամպանիայի ընթացքում և բերքահավաքին ձեռք բերված հսկայական նվաճումները լայն կերպով ոգտադործվեցին առաջավոր կոլխոզնիկների կողմից կազմակերպելու համար կոլխոզարժման նոր վերելքը, ինչպես նաև բատրակ, չքալոր և միջակ դյուղացիական առաջավոր մասսաները նոր և ավելի մասսայական շարժում ստեղծեցին դեպի կոլխոզները : Բոլոր այն շրջաններում ու վայրերում, վորտեղ ավելի լավ ու բայլչելիկոն են ոգտադործում մեր հսկայական նվաճումները դյուղատնտեսության սոցիալիստական սեկտորում, վորտեղ մասսայական ագիտացիային ու

գյուղատնտեսության առանձնահատուկ ուղղությունն է դարձվում, այնտեղ անհատական, բատրակ, չքավոր և միջակային տնտեսությունների ձգտումը դեպի կոլեկտիվներն ավելի ուժեղ և ավելի մասսայական բնույթ է կրում:

Դաշնակցական-կուլակային տարրերի պրովոկացիաները կոլեկտիվիզմի մասին, մեզ մոտ նրանց վնասարարական և թշնամական դործողություններն ստացան անհրաժեշտ հակահարված և գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման ասպարիցում մեր ունեցած աննախընթաց նվաճումները ողջ ցնդեցրին նրանց բոլոր յերազներն ու ել ավելի ամրացրին նախադրյալները համատարած կոլեկտիվացման բազայի հիման վրա լիկվիդացիայի յենթարկելու համար կուլակությունը, վորպես դասակարգ:

Գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման և կոլեկտիվացման ասպարիցում մեր ունեցած աննախընթաց նվաճումները բավական յետ թողին հնգամյա պլանի առաջադրանքները կոլեկտիվացման մասին:

«Կոլեկտիվիզմի առ 1 դեկտեմբերի 30 թ. յեթե հաշվենք ԽՍՀՄ բոլոր ռայոնները և գյուղատնտեսության բոլոր ճյուղերը (յերկրագործություն, անասնաբուծություն, վորսորդություն) արդեն համախմբված եր 6 15 միլիոն գյուղացիական տնտեսություններից ավելի, այսինքն 24,1 տոկոս: Հիմնական հացահատիկային ռայոններում կոլեկտիվացման առկուսը բարձրացավ մինչև 40,3...»

Դա նշանակում է, վոր հնգամյակի առաջին յեր-

կու տարում մենք կարողացանք կրկնակի գերազանցել ամբողջ հնգամյա ծրագիրը»:

Առաջին բայլչեվիկյան դարնանացանն ու դարնան գյուղատնտեսական կամպանիան, ինչպես նաև բերքահավաքը անվիճելի նվաճումներով ուժեղ և շեշտակի հակահարված տվին նաև կուլակության ազնոտուրայի՝ աջ և «ձախ» ուղղությունիստական տարրերի բարբալանքներին, վոր ուղղված ելին կուսակցության լենինյան գծի դեմ:

Սակայն միամտություն կլիներ կարծել, թե յերկրորդ բայլչեվիկյան դարնանացանքի և դարնան գյուղատնտեսական կամպանիան կանցնեն դասակարգային պայքարի նվաղ սրման պայմաններում:

«Յերկիրը քեվակոխել ե սոցիալիզմի շրջանը: 1931 թվականին հացահատիկային շրջաններում հիմնականում վերջանալու յե կուլակության, վորպես դասակարգի, վերացումը: Մեմք կանգնած եմք սոցիալիստական եկոմունիկայի հիմքի կառուցման ավարտումն ապահովող վնռական տարվա առաջ»:

«...«Այդ տարին «ով ում» հարցը գյուղատնտեսության ասպարիզում պետք ե յուծի հոգուտ սոցիալիզմի, պետք ե արագացնի կուլակության, վորպես դասակարգի, վերջնական վերացումը»:

«Անտարակույս գյուղատնտեսական այս կամպանիան նույնպես ընթանալու յե դասակարգային սուր պայքարի պայմաններում, կուլակության կատաղի դիմադրության պայմաններում, վորն ամեն կերպ աշխատում է վիժեցնել գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման և նրա վերելքի համար կիրառ-

վող մեր ձեռնարկումները»։ (Հայկումկուսի բյուրոյի վորոշումից)։

Կուլակութիւնը ծավալել է ու ծավալելու յե ամենակատաղի պայքար անխտիր բոլոր միջոցներով յերկարացնելու իր գոյութիւնը, կասեցնելու, յեթե կարողանա, նաև վիժեցնելու համար հնգամյակի յերրորդ վճռական տարվա խնդիրների բայլչեմիկյան կենսագործումը և ընդհանրապես հնգամյակի կատարումը։ Դաշնակցական կուլակային տարրերը կղերական վոհմակի հետ միասին բոլոր ձեռքով մղելով ամենաակտիվ պայքար կոլխոզարժման նոր վերելքի, յերկրորդ բայլչեմիկյան դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի մարտական խնդիրների կենսագործման դեմ, միաժամանակ իրենց անձամբ կամ իրենց ազենտուրային կաշխատեն մտցնել կոլխոզ՝ ներսից քայքայիչ աշխատանք տանելու համար։ Պրովոկացիաներին, տեռորիստական ակտերին և ամփաշկարա վնասարարական աշխատանքներին զուգընթաց—դաշնակցական, կուլակային տարրերը կղերմեն ջողարկված, նուրբ վնասարարական աշխատանքի, ինչպես նաև կաշխատեն, վորտեղ հնարավոր է, կազմակերպել, դրդել յերերուն և անկայուն տարրերին առաջ բերել Կումկուսի գծի խեղաթյուրումներ, աջ և «ձախ» ու պրոտյունիստական աշխատանք ու քայլադրութիւններ վարկաբեկելու համար յերկրորդ բայլչեմիկյան դարնանացանը։ Նրանք ամենալայն կերպով կողադրեն ամեն մի միջոցը ճեղքվածք առաջացնելու համար 1931 թվի դարնանացանի պլանի մեջ։

Այդ յերեմիւթները պահանջում են չափազանց

մեծ աշարժութիւն և զգոնութիւն յերեմիւս հանելու համար դասակարգային հակառակորդի բոլոր վորոշումները։

«Կուլակի դիմադրութեանը պետք է հակադրել մեր ավելի ծավալուն արշավը կապիտալիստական տարրերի վրա, կոլտնտեսականների, չփախորների և միջակների ավելի սերտ համախմբումը դասայնարգային քշնամու դավերի դեմ, չփախորների և միջակների դաշինքի ել ավելի ամրացումը» (ՀԿ(Բ)ԿԿԿ բյուրոյի վորոշումից)։

Պահանջվում է ամբողջ պրոլետարական հասարակայնութեան մորիլիզացիան դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի խնդիրների շուրջը՝ կոմկուսակցութեան մարտական խնդիրները կատարելու համար։

Անբաժնեղտ է, վոր կուսակցութիւնը, բանվոր դասակարգը և կոլտնտեսական մասսաները ծայր աստիճան լարեն իրենց ուժերը՝ հնգամյակի 3-րդ տարվա խնդիրներն իրագործելու համար։

«Կուսակցութեան առանձին անդամներ յերբմեկ կոծկում են գյուղում տեղի ունեցող դասակարգային պայքարի սրվելը։ Այդ նշանակում է ուղղակի ողնել դասակարգային թշնամուն։ Կուլակութեան դեմ մեր մղած պայքարը թուլացնող ու պրոտյունիստական այդ տրամադրութիւնների մերկացումը և նրանց վճռական հակահարված տալն անհրաժեշտ պայման է դարնան կամպանիայի խնդիրները հաջող կերպով իրագործելու համար» (Հայկումկուսի բյուրոյի վորոշումներից)։

Կուսակցութեան լենինյան գծի անադարտ պահ-

պատումն ու կուս յԹ-ը համադրումարի գիրեկախիմների տնչեղ կենսադործումը հիմնական յերաշխիքն ե լայն- շնվիկյան հնդամյակի Զ-րդ տարվա ինգիրնեկն իրա- գործելու համար:

Կուսակցութիւնը խառնի հարվածեց ե ջարդ ու փշուր արեց կուսակութիւն, վորսկո դասակարգի, վերացման քաղաքականութիւնը խեղաթյուրելու ուղորդունիստական բոլոր տենդենցները: Կուսակ- ցութիւնը հետադայում եւ ամենապատան հարվածնե- րը կհասցնի թե աջ ե թե «ձախ» այն բոլոր ուղար- տյունիստներին, վորոնք բացահայտորեն կապիտու- լյացիայի յենթարկվելով կուսակի առջն կամ տարածե- լով կուսակի ու միջակների վերացման լոզունգը՝ փա- տորեն հասնում են նույն արդյունքին՝ կուսակի դիր- քերի ամրացմանը:

Կուսակցութիւնը խիստ հարված կհասցնի այն աջ ուղարտյունիստների, վորոնք հետաձգում են կու- լակութիւն վորպես դասակարգի լիկվիդացիան մինչն համատարած կոլլեկտիվացման վերջանալը:

«Միեմնույն ժամանակ կուսակցութիւնը անողոր հարված կհասցնի այն «ձախ» շեղվողներին, վորոնք ապակուլակացումը նախադրյալ են դարձնում համա- տարած կոլլեկտիվացման դարգացման համար»: («Պրալիա» 27 դեկտեմբերի):

Կոլսոզլարժման նոր ու բուռն վերելքի գործի կազմակերպման աշխատանքներում մի շարք առաջա- վոր կոլսոզներ ու այլ կազմակերպութիւններ ձեռք են բերել հսկայական փորձ, վորը պետք ե լայն կեր- քով մասսայականացվի ե ոգտադործվի մեր բոլոր կազմակերպութիւնների կողմից:

Ռուսաստանի մի շարք գյուղերում կոլսոզներն իրենք, կոլսոզային մասսաներն իրենք են կազմակեր- պում անհատական չքավորա-միջակային մասսաների նոր ու բուռն ձգտումը դեպի կոլսոզները: Նրանք կոլ- խոզներում գնում են իրենց հաշվետու ղեկուցումները բատրակ-չքավորական խմբակներում, չքավորա-մի- ջակային ընդհանուր ժողովներում, ինչպես նաև կոլ- խոզի աշխատանքներն ստուգելու համար կազմակեր- պում են խառը՝ կոլսոզնիկների ե անհատական չքա- վորա-միջակային գյուղացիներից կազմված ստուգող բրիկադներ կամ հանձնաժողովներ:

Կոլսոզների հաշվետվական կամպանիաներին, ինչպես նաև արտադրական խորհրդակցութիւններին ու պլանների քննութիւնը մասնակից են դարձնում ան- հատական աշխատավորական տնտեսութիւններին ե այլն:

Վորպես ագիտացիոն միջոց լայն կերպով կիրառ- վում ե նաև կոլսոզային «հարսնախոսը»:

Անհրաժեշտ ե լայն կերպով կիրառել վերոհիշյալ ձեւերը կոլսոզլարժման բուռն վերելքը կազմակերպե- լու գործում: Գյուղական բոլոր կազմակերպութիւն- ները, ինչպես նաև լուսհիմնարկները, պետք ե ուսում- նասիրեն աշխատանքի փորձը ե լավագույնները տա- րածեն ու դարձնեն աշխատանքի մեթոդ:

Այդպիսով դարնանացանի ու դարնան գյուղատըն- տեսական կամպանիայի նախապատրաստական աշխա- տանքները պետք ե որդանապես կապված լինեն անհա- տական տնտեսութիւնների նոր հոծ մասսաներ կոլ- խոզները ներդրավելու գործի հետ:

ՄԻԱՀԱՄՈՒՌ ԶԱԿՍՏՈՎ 3-րդ ՏԱՐՎԱ ԽՆԳԻՐ- ՆԵՐՆ ԻՐԱԳՈՐԾԵԼՈՒ ԶԱՄԱՐ

«Սոցիալիստական հատվածի աճման և ամրացման հիման վրա, դարձան գյուղատնտեսական կամպանիայի ընթացքում պետք է —

1. Կիրառել ավելի արագ տեմպ ամբողջ գյուղատնտեսության արտադրանքն ավելացնելու համար.

2. Առավելագույն չափով ընդարձակել տեխնիկական մշակույթների ու մանավանդ բամբակի ցանքները.

3. Վճռական բեկում ստեղծել անասնաբուծության պրոբլեմը սոցիալիստական հիմունքներով լուծելու խնդրում.

4. Մեծագույն չափով վարձացնել կերի արտադրությունը, վոր անհրաժեշտ պայմանն է անասնաբուծության զարգացման համար.

5. Ամրացնել և ել ավելի զարգացնել քաղաքամերձ տնտեսությունները, բանջարաբուծությունը և այգեգործությունը՝ պարենավորման պրոբլեմը լուծելու նպատակով» (Հայկոմկուսի Կենտկոմի բյուրո) :

Խորհրդային Հայաստանում հացահատիկային մշակույթների ցանքների ընդհանուր տարածությունը 1931 թվի գարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի ընթացքում աճելու յե 7,4 տոկոսով, տեխնիկական կուլտուրաների ցանքների ընդհանուր տարածությունն ամելու յե 78,6 տոկոսով :

Այդպիսով 1931 թվի դարձան ցանքերի տարածությունը հասնելու յե 337,888 հեկտարի : 1930 թվի դար-

ձանացանի կամպանիայի ամբողջ ցանքերի տարածությունն ընդարձակումը կազմում եր 11 տոկոս, իսկ այս տարի կազմում է 26,8 տոկոս :

Խնչպես վերոհիշյալ թվերը ցույց տվին, 1931 թվին դարձան ցանքերի տարածության ընդարձակման հիմնական ծանրությունն ընկնում է տեխնիկական մշակույթների ցանքատարածության ընդարձակման վրա, վոր կազմում է 78,6 տոկոս : Առանձնապես ուժեղ ամում եմ տալիս բամբակի ցանքները, վորոնք ավելանալու յեն 1931 թվի գարնանը 7724 հեկտարով կամ անոցյալ տարվա նկատմամբ 54 տոկոսով ավելի :

Բամբակի և ընդհանրապես տեխնիկական արդյունաբերական մշակույթների ցանքատարածության ընդարձակումը մեղ համար կենտական նշանակություն ունի, քանի վոր դրանով մենք ազատվում ենք կապիտալիստական շուկայի կախումից, չափազանց կրճատում և դադարեցնում ենք բամբակի և այլ տեխնիկական բույսերի ներմուծումը կապիտալիստական յերկրներից : Ուրեմն բամբակի և տեխնիկական բույսերի ցանքատարածության ընդարձակման համար մեր մըդած սլայքարը—դա մեր յերկրի թեթև արդյունաբերությունից հումքի անկախություն համար մղած պայքարն է :

Այսպիսով 1931 թվի դարձան ցանքերի տարածության աճումը կատարվում է թե հացահատիկների և թե տեխնիկական արդյունաբերական մշակույթների ցանքատարածության ընդարձակման ուղղությամբ :

Դա կուսակցության հրամայական ղերեկտիվն է, դա հնդամայակի 3-րդ և վճռական տարվ կոնտրոլ թվերի իրականացման մարտական առաջադրանքն է : 15

կան աշխատանքներին և թե պլանների կատարման գործին:

Ձախագանց մեծ է նաև հատկապես լուսահիմնարկների ու խորհրդային լուսաաշխատավորության անելիքը, վորը վոչ միայն պիտի աջակցի և ոժանդակի համապատասխան մարմիններին իրագործելու կուսակցության մարտական խնդիրները, այլև պետք է կազմակերպի այդ մարտական դիրեկտիվների կենսագործումը՝ լծվելով ակտիվ պայքարի:

Անհրաժեշտ է պարզ գիտակցել, վոր բոլորը պետք է «ծայր աստիճանի լարեն իրենց ուժերը—հնգամյակի 3-րդ տարվա խնդիրներն իրագործելու համար»:

Ի՞նչ կերպ և ի՞նչի՞ հաշվին պետք է կատարվի ցամաքատարածության այդ բնդարձակումը:

Հացահատիկային մշակույթների ցանքատարածության ընդարձակումը 1931 թ. դարնանը 7,4 տոկոսով պիտի կատարվի անմշակ և անոգտագործելի ընկած հողերի հաշվին:

Մեզ մոտ կան հսկայական տարածություններ բերքատու և ոգտակար հողեր, վորոնք յերկար ժամանակից ի վեր չեն մշակվում և ռացիոնալ կերպով չեն ոգտագործվում: Մինչև որս այս հարցի վրա մենք ջիչ ենք ուշադրություն դարձրել: Վորոչ նվաճումներ մի շարք ռայոններում այդ ասպարեզում ունենք, սակայն դա անբավարար է:

Այս տարի լրացուցիչ կերպով պետք է մշակելի դարձնենք 71.500 հեկտար հողամաս:

Անհրաժեշտ է վճռական և բայլչեիկյան տեմպեր պառկած հողերը մշակելի դարձնելու խնդրում: Հիմ-

նական լոգոնդը պիտի լինի՝ «վոչ մի կտոր առանց մշակելու հող»:

Իսկ ինչ վերաբերում է տեխնիկական—արդյունաբերական մշակույթների ցանքատարածության ընդարձակմանը, վորը հնարավորություն կտա թեթև արդյունաբերության հումքի բաղան ընդարձակելու—դա պիտի կատարվի մի կողմից այդ շրջաններում գոյություն ունեցող անմշակ և պառկած հողամասերը մշակելի դարձնելու և մյուս կողմից հացահատիկային մշակույթներն այդ ռայոններում դուրս մղելու ուղղությամբ:

Տեխնիկական արդյունաբերության բույսերից առանձնապես զգալի աճում է տալիս բամբակը, վորի ցանքատարածությունը այս տարի ընդարձակվելու յե 7724 հեկտարով: Ծխախոտի տարածության ցանքների ընդարձակումը կատարվելու յե 268 տոկոսով:

Անհրաժեշտ է ձեռք առնել բոլոր նախապատրաստական միջոցները ապահովելու համար 1931 թ. դարնանացանքի իրապես բայլչեիկյան այդ տեմպերը:

Լուսահիմնարկներն այլ կազմակերպությունների հետ պետք է կազմակերպեն բամբակի և տեխնիկական բույսերի տարածման արշավներ, դիրադրամմաների, զբրույցների, դասախոսությունների, ագիտ—դատերի և ցուցահանդեսների միջոցով պետք է ցույց տալ համապատասխան ռայոններին աշխատավոր դյուղացիությանը բամբակի, ծխախոտի և տեխնիկական բույսերի ցանելու առավելությունը հացահատիկների նկատմամբ:

Պետք է կազմակերպել այդ խնդրում անհրաժեշտ

բայելիկյան հարված դառակորդային հակառակորդներին, վորոնք կիրորձեն խանգարել մեզ այդ դործում:

Պետք է ծավալել այժմյանից ամենաուժեղ նախապատրաստական աշխատանքներ, վորոնք կապահովեն ընդհանրապես ցանքսատարածության ընդարձակումը:

Այդ տեսակետից առանձնապես ուշադրավ է Անդրյերկոմի մարտական վորոշումը բամբակացանության դործի ընդարձակման և դարգացման մասին, ուր առանձնապես շեշտ է դրվում բամբակի ցանքսերի վորոշումն աշխատանքների կանոնավորման վրա: Անցյալ տարի բամբակացան ռայոնների վորոշումն ցանցը բավական անկանոն է յեղել: Այս տարի Անդրյերկոմը դերեկտիվ է տվել կանոնավորել վորոշումն ցանցի աշխատանքները բամբակացանքսի ռայոններում: Գարնանացանի նախապատրաստական աշխատանքներում, հատկապես բամբակացան ռայոններում, անհրաժեշտ է առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնել վորոշման ցանցի սարքավորման և կարգավորման վրա:

Այդպիսով բամբակի ցանքսի տարածության ընդարձակումը և առհասարակ բամբակի պրորբումը դառնում է այսօր կարևորագույն պրորբումներից մեկը, քանի վոր հիմնականում լուծել ենք հացահատիկային պրորբումը: Դրա համար ել Հայկովկոսի Կենտկոմը հրահանգում է...

«ա) Վնուկամ միջոցներ ձեռք առնել դուրս մղելու բամբակի հետ մրցող մշակույթները բամբակի համար պիտանի արտերից.

բ) Հասցնել պլանը մինչև առամսիմ տնտեսության և կոլտնտեսության ու հաշվառման յեմքարկի բամբակացաններին.

գ) Ցամքի ժամանակ նշտիվ հաշվառման յեմքարկից ցամքի ըմքացքը», վոր հնարավոր լինի ժամանակին ակտիվ պայքար կազմակերպել ձեղքվածքների դեմ և լրիվ ապահովել բամբակացանի պլանի կատարումն ու դերակատարումը:

Այնուհետև «սահմանել բամբակի արտերի գիշերային վորոշումը և հրապարակել պարտադիր վորոշում ջուրն ռգտագործելու կարգի մասին.

Մինչև դաշտային աշխատանքների սկսվելն ավարտել ավերի ամբացման աշխատանքները»:

Այդ վորոշումների լրիվ կենսագործումը կապահովի անցյալ տարվա բամբակացանի չրջաններում նրկատված բացերի լրիվ լրկվիդացիան և այս տարվա պլանների իրագործումը:

Հացահատիկային և տեխնիկական-արդյունարեւական մշակույթների ցանքսատարածության ընդարձակման դուզնեթաց հատուկ ուշադրություն պիտի դարձնել մերձքաղաքային բանջարանոցների կազմակերպման դործին, միաժամանակ յեղած մերձքաղաքային բանջարանոցային տնտեսությունների դործունեյությունը կարգավորելով:

Գարնան դյուզատնտեսական կամպանիայի հիմնական խնդիրներից մեկն էլ անասնաբուծության պրորբումն է:

«Այժմ, յերբ արդեն մենք հիմնականում լուծել ենք հատիկային պրորբումը, մենք կարող ենք ձեռնարկել և անասնապահության պրորբումին, վոր ներկա մոմենտում հանդիսանում է կենսական պրորբումը, և տեխնիկական մշակույթների պրորբումի միաժամանակ լուծմանը: Այդ պրորբումների լուծման դործում մենք պետք

ե ընթանանք նույն ճանապարհով, ինչ վոր ընթանում էինք հացահատիկային պորբլեմի լուծման գործում: Այսինքն խորհրդային տնտեսությունների և կոլխոզների կազմակերպման միջոցով, վորոնք մեր քաղաքականության հեռանկարներն են, պարբերաբար ձևափոխել ներկայի մանր գյուղացիական անասնաբուծության և տեխնիկական կուլտուրաների տեխնիկական և տնտեսական հիմքը» (Ստալին, 16-րդ համագլ. քաղաքականություն):

Այս տարի մեզ մոտ պետք է կազմակերպվի մոտ 10 խոշոր անասնաբուծական խորհրդային տնտեսություն, լայն չափով ծավալելու յե խոշոր անասնապահական կոլտնտեսությունների ցանցը, վորի համար անհրաժեշտ է հենց այժմյանից անասնաբուծական ուսյուններում կազմակերպել բատրակ, չքավոր և միջակ գյուղացիական անհատական տնտեսությունները կոլխոզները ներգրավելու գործը, ինչպես նաև ամրացնել յեղած կոլխոզներն անասնապահական ուսյուններում:

Համապատասխան մարմինների վորոշմամբ 1931 թվականին խորհտնտեսություններում անասունների թիվը պիտի հասցնել՝

«Սկատավորի» կովերը՝ 18664-ից 13.500 գլխի.

«Ավցեվորի» վոչխարները՝ 20 հազարից-75.278 գլխի.

«Մոլոկոպրոդուկտի» վոչխարները 743-ից 1290 գլ. Այլ խորհտնտեսությունների վոչխարները՝ 779-ից 1200 գլխի:

«Սվինովորի» խոզերը՝ 2400 գլխի:

Կոլտնտեսական սխտեմի անասունների ընդհանուր թիվը պիտի հասցնել՝

Ձիերինը՝ 3307 գլխից մինչև 8.000 գլխի.

Կովերինը և եղ գոմեշներինը՝ 11.276 գլխից մինչև 30.130 գլխի.

Յեզներինը և արու գոմեշներինը՝ 14.687 գլխից 30.236 գլխի.

Վոչխարներինը և աթերինը՝ 47.652 գլխից մինչև 88.500-ի:

Խոզերինը՝ 2100 գլխի»:

Այս պլանը պետք է կատարել և դրա կատարման համար անհրաժեշտ է անցնել հարվածային նախապատրաստական աշխատանքների և մոբիլիզացիայի յենթարկել ամբողջ խորհրդային հասարակայնությունը: Նախապատրաստական աշխատանքների հաջող ընթացքն ու թափը յերաշխիք են դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի մարտական խնդիրների լրիվ կատարման համար:

Վերահիշյալ բոլոր ձեռնարկումների ընթացքում չպիտի մոռանալ, վոր դարնանացանի նախապատրաստական աշխատանքները պիտի ծավալել վոչ միայն կոլխոզներում և սովխոզներում, այլ նաև չքավորամիջակային անհատական տնտեսություններում, վոր հատկապես կոլխոզներն ու սովխոզները հսկայական անելիքներ ունեն անհատական չքավորամիջակային տնտեսություններին կոլխոզները ներգրավելու, ինչպես նաև նրանց կազմակերպելու, դարնանացանի պլանը կատարելու համար:

ՊԱՅԳԱՐ ԱՎԵՒԻ ԲԱՐՁՐ ՎՈՐԱԿԻ ՅԵՎ ԲԱՆԱԿԻ ԿԱՍԱՐ

1931 թվի դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի ցանքսերի պլանի կատարումը պիտի ընթանա վոչ

միայն ցանքատարածութեան ընդարձակման (ինչպես կոլխոզների, նույնպես և անհատական տնտեսութեան ներքի գծով), այլ նաև քերֆատվուքյան քարձրացման նշանաբանով:

Յուրաքանչյուր հեկտարից առաջած բերքը, ինչպես նաև անասնապահութեան տված արդյունքը մեզանում շատ ցածր է, և մենք հսկայական գումարներ ենք կորցնում միայն այն պատճառով, վոր դյուղատնտեսութեանը ռացիոնալ կերպով կամ գիտական փորձնական դյուղատնտեսութեան պահանջների համաձայն չենք վարում:

Ի թիվս այլ բաղմամբի միջոցների, վորոնք առհասարակ կրարձրացնեն դյուղատնտեսութեան բերքատվութեանը, ամենահեշտ և պարտադիր կիրառելի միջոցը սերմերի գոռումն է:

Անհրաժեշտ է ձեռք առնել անխտիր բոլոր միջոցները, վորպեսզի վոչ մի հատ սերմացու առանց զտվելու հողը չգցվի:

Այս տարի հացաբույսերի մշակույթների ասպարիզում անհրաժեշտ է ձեռք առնել բոլոր միջոցները բարձրացնելու դրանց բերքատվութեանը 11 տոկոսով և բամբակի մշակույթի ասպարիզում ամեն մի հեկտարից ստանալ 11 ցենտներ բամբակ:

Նախապատրաստական աշխատանքների մեջ է մտնում նաև հատուկ բրիգադներ կազմակերպելու միջոցով պարարտացման գործի կանոնավորումը:

Կոմյերիտմիութեանը և նրա հետ ամբողջ աշակերտութեանը պետք է կազմակերպեն պարարտացման շաբաթ, վորի ընթացքում վոչ մի աղբակույտ չպիտի մնա դյուղի փողոցներում, պետք է կազմակերպել համա-

յին պարարտանյութերով հողի պարարտացման գործը:

Կոմսովոն ու լուսահիմարիները պիտի կազմակերպեն շաբաղանով ցանկու գործը, ձեռք առնեն բոլոր հնարավոր միջոցները՝ սերմացուն 100 տոկոսով զտելու: Գյուղատնտեսական մեքենաների լրիվ բեռնավորումով:

Կոմյերիտական, աշակերտական և ուսանողական բրիգադներն իրենք պետք է կազմակերպեն ու անցնեն ամենային (գիշեր և ցերեկ) աշխատանքի, ինչպես նաև կազմակերպել շրջապատի աշխատողների ամենային աշխատանքը:

Չպետք է մոռացութեան մատնել նաև սերմերի ախտահանումը, վորի համար անհրաժեշտ է անմիջապես և այժմյանից ձեռնարկել թե կոլխոզների և թե անհատական տնտեսութեանների գծով անհրաժեշտ քանակով սերմացվի հավաքումն ու համապատասխան ռեզերվի ոտեղծումը: Սերմաղտման և խտահանման գործը հաջող կերպով չի կարելի կազմակերպել և հնարավոր չի լինի ամբողջ սերմացուն 100 տոկոսով զտել և խտահանել, յեթե այժմյանից ցանվելիք սերմացվի Փոնդը պատրաստ չլինի և այդ աշխատանքներն անմիջապես չսկսենք:

Վերահիշյալի հետ միասին պետք է այժմ և եթ հաշվի առնել, կարգավորել ու սարքի գցել դյուղատնտեսական բոլոր մեքենաները՝ առաջին իսկ անհրաժեշտութեան դեպքում անմիջապես գործի գցելու համար:

Մեր դյուղխորհուրդներից է տեղական կազմակերպութեաններից վոմանք կարծում են, թե շտապելու կարիք, չկա քանի վոր դարունը շատ հեռու յե: Անհրաժեշտ է այդ տրամադրութեանը հարվածել:

Յերկրորդ բայլչեիկյան դարնանացանքսի իրապետ բայլչեիկյան տեմպերն ասպահովելու և սոցիալիստո-

կան հարձակման պլանը իրադրոժելու համար անհրա-
ժեշտ է նախապատրաստական աշխատանքները ծավա-
լել այժմյանից և ամբողջ թափով ու բոլոր ասպարեղ-
ներում:

ԼՈՒՍՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻ ԱՆԵԼԻՔՆԵՐԸ

Լուսահիմնարկներն ու լուսաշխատավորները պետք է
անխտիր մասնակցեն դարնանացանի բոլոր աշխատանք-
ներին և վոչ միայն աջակցեն ու նպաստեն, այլ նաև
կազմակերպեն չքավոր-միջակային և կոլխոզնիկ ամ-
բողջ մասսաների ակտիվությունը կուսակցության և
պետության դիրեկտիվները դարնանացանի մասին իրա-
դրոժելու համար:

1931 թվի դարնան գյուղատնտեսական կամպանիա-
յի պլանի կատարման հիմնական նախադրյալներից
մեկն այն է, վոչ ամերաժեշտ է Գարնապայմանի պլանն
ու խնդիրները հասցնել ամեն մի կոլխոզի և ամեն մի
բնտանիքի:

Յուրաքանչյուր կոլխոզ և կոլխոզնիկ, յուրաքան-
չյուր չքավոր ու միջակային անհատական տնտեսու-
թյուն պիտի իմանա իր անելիքն ու պարտականությու-
նը դարնանացանի պլանի կատարման գործում և պայ-
քարի պլանների կատարման համար:

Պետք է լավ հիշել, վոր պլանները տեղերը հասցնե-
լու, հատկապես առանձին տնտեսությունների հասց-
նելու դեմ ամենաակտիվ պայքար է ծավալելու մեր
թշնամին. նա պիտի փորձի ձեռք առնել պրոփոկացիան
բոլոր միջոցները պլանները տապալելու համար: Աշ-
խատավորական մասսաների կողմից առաջարկված
հանդիսական արտադրական պլանները մահացու հար-

ված կլինեն դասակարգային թշնամուն և նրա ապենտու-
րային:

Չքավորա-բատրակային խմբակներում և ընդհա-
նուր ժողովներում, արտադրական խորհրդակցու-
թյուններում, կոլխոզների և գյուղհամայնքների ընդ-
հանուր ժողովներում, գյուղխորհուրդների նիստերում
դարնանացանի պլանը քննության առնելիս անհրաժեշտ
է կողմակերպել կոլխոզների, անհատական տնտեսու-
թյունների աշխատավորների սոցմրցման և հարվածայ-
նուրյան գործն ու դրա հետ միասին մշակել հանդի-
սական արտադրական պլանները:

Լուսաշխատավորները պետք է ոժանդակեն հան-
դիսական պլանների կատարման գործին և հարցը նա-
խապատրաստված ու հիմնավորված ձևով փոխադրեն
ընդհանուր ժողովը:

Սոցմրցումը և հարվածայնությունը պետք է դառ-
նան դարնանացանի կամպանիայի ընթացքում գյուղ-
աշխատավորության և կոլխոզների աշխատանքների
հիմնական մեթոդները:

Գարնանացանների պլանների հաջող կատարման և
գերակատարման սոցմրցման պայմանադրեր պետք է
կնքեն վոչ միայն գյուղերը գյուղերի, կոլխոզները
կոլխոզների հետ, այլ նաև գյուղը գործարանի, կոլ-
խոզը գործարանի, բրիգադը բրիգադի հետ և այլն:

Հատկապես խրճիթ-ընթերցարանի և ընդհանրա-
պես լուսահիմնարկների պարտականությունն է կազմա-
կերպել դարնանացանի պլանը կոլխոզին և տնտեսու-
թյանը հասցնելու, հանդիսական արտադրական պլանը
մշակելու, ինչպես նաև սոցմրցման և հարվածային աշ-
խատանքների անցնելու գործերը:

ԽՐԾԻԹ-ընթերցարանը և լուսհիմնարկները պարտավոր են կուսակցության և խորհրդային իշխանության բոլոր հրահանգները 1931 թվի դարնան դյուղա-տնտեսական համալսարանի մասին մասսայականացնել, ըմբռնելի դս շճնել յուրաքանչյուր կոլտոզնիկի և բա-րակ չքավառ ու միջակ դյուղացու համար ու կազմա-կերպել նրանց ակտիվ պայքարը այդ դիրեկտիվներն ու հրահանգներն իրագործելու համար:

Կուսակցության դիրեկտիվներին հասցնելը լայն մասսաներին պետք է կազմակերպել անմիջապես և դա կապել յուրաքանչյուր տնտեսութայն պլանի կատարման ու զերակատարման խնդրի հետ:

ԽՐԾԻԹ-ընթերցարանն ու լուսհիմնարկները (դըպ-րոց, լիկկայան, դրադարան և այլն) պատի լրագրերի, պարտավոր են ամբողջ դյուղի ու շաղկապութունը կենտ-ցույցերի, յերթերի, բերքարչականի և այլնի միջոցով պարտավոր են ամբողջ դյուղի ու շաղկապութունը կենտ-րոնացնել հենց այժմյանից 1931 թվի դարնանացանի խնդիրների, կուսակցության դիրեկտիվների և դրանց կատարումն ապահովող նախապատրաստական աշխա-տանքների վրա:

Լուսհիմնարկը դյուղում պետք է ստեղծի այնպիսի պատկեր, վոր ամեն մի դյուղ մտնող, դյուղական ամեն մի հիմնարկ մտնող հասկանա և զգա, վոր ամբողջ դյուղաշխատավորութունը կենտրոնացրել է իր ուշա-դրութունը կուսակցության դիրեկտիվները դարնանա-ցանի մասին իրագործելու վրա:

Ի հարկե այդ ամբողջ աշխատանքը դյուղի լուս-հիմնարկը կամ լուսաշխատավորն ինքը միայնակ չը-պետք է անի: Լուսհիմնարկը իր հետ համագործակցե-

լա պետք է լի-նաև դյուղի ամբողջ ակտիվը: Հիմ-նականապես յուրանները և դյուղական այլ կազմակեր-պությունները: Լուսհիմնարկը և լուսաշխատավորն այդ աշխատանքներում պիտի լինեն անձամբ աշխատե-ղի և ուրիշների աշխատանքը կազմակերպողի և ոժտե-դակողի դերում:

Քաղաքների և արդյունաբերական կենտրոնների լուսհիմնարկները պետք է չեփական դժով դարնան դյուղատնտեսական կամպանիայի անցկացման շրջանի համար կապվեն այս ու այն դյուղերի ու նրանց լուս-հիմնարկներին հետ և կազմակերպեն ու աշակցեն նրանց այդ աշխատանքները լրիվ կատարելու: Քաղաքների լուսհիմնարկները պետք է կազմակերպեն դարնանացա-նի պլանները, կոլտոզի նվաճումները և այլ խնդիրնե-րը պլանիտներին, լոգոնոզներին, դիագրամաներին ու ռեկլամների միջոցով մասսայականացնելու գործը: Այս, իհարկե, չի նշանակում, թե դյուղական լուսհիմ-նարկները դրանով չեն զբաղվելու:

Քաղլուսաշխատավորների ու ընդհանրապես արե-տացիայի ու պրոպագանդայի բոլոր մեթոդները (տես «ԽՐԾԻԹ-ընթերցարանը դարնանացան» բրոշյուրը, Քաղլուսաշխատավորի հրատարակութուն 1930 թ.) պետք է ամենալայն կերպով ոգտագործել դարնանացանի լրն-դիրներն ու պլանները հասցնելու համար ամեն մի աշ-խատավոր դյուղացու:

Բացի դրանից խրճիթ-ընթերցարանները պետք է լայն կերպով կիրառեն նաև բրիգադային աշխատանքի սխառմը և հատուկ բրիգադներով, վորոնց մեջ պետք է ներգրավել լավագույն հարվածային կոլտոզնիկնե-րին, բաարակներին, չքավորներին, միջակներին և

գյուղացիական տնտեսություններին, վոչ միայն ատուղեն գյուղացիական տնտեսության կազմակերպությունների, կոլխոզների և տնտեսությունների նախապատրաստական աշխատանքները և հետագայում պլանի կատարման գործը, այլ նաև ոգնեն ու ոժանդակեն այդ աշխատանքները հաջող տանելու համար: Կարելի չէ կազմակերպել հատուկ բուքսիրային բրիգադներ: Այդ բուքսիրային բրիգադները կազմակերպելու գործում շատ մեծ անելիքներ ունեն կոլխոզներին տանելու և ընդհանրապես գյուղատնտեսական գործողները:

Հասարակական բուքսիրի բրիգադներ պետք է ունենալ և ագիտացիոն պրոպագանդիստական աշխատանքների համար, և արտադրական-գյուղատնտեսական աշխատանքների համար՝ պլանների կատարման ժամանակ ձեղքվածքներ առաջանալու դեպքում ոգնություն համեմատելու նպատակով:

Առկաողներն ու գյուղտնիկները և գյուղին ստիտուտը ևս պարտավոր են ունենալ հասարակական բուքսիրի նման բրիգադներ:

Բացի դրանից լուսահիմնարկները և լուսաշխատությունները պետք է ուժեղ աշխատանք տանեն գյուղում կոլխոզի, ինչպես նաև գյուղխորհրդի գծով մանկան մուսուրներ և մանկական հրապարակներ կազմակերպելու համար: Դրանք անհրաժեշտ միջոցառումներ են աշխատանքային ձևերի քննակն ավելի ցնելու նպատակով: Առաջադեմ կոլխոզիկ կանանց կարելի չէ պատրաստել և հենց կոլխոզի պծով նրանց դարձնել մանկական մուսուրների ու մանկական հրապարակների ղեկավարներ: Դրանով թե եօան կնտի կոլխոզին այդ կոլտոտական ծեռնարկումը և թե յերեխաների մայրերը կա-

զատվեն յերեխան խնամելու պարտականությունից և կորսողին դաշտային աշխատանքներով:

Այդ միջոցառումը հնարավորություն կտա նաև զգալի չափով մեղմելու բանվորական ուժի պակասի պրոբլեմը, կոլխոզներից ազատ աշխատանքային ձեռքերը դործուղելու քաղաք, բանվորական աշխատանքի:

Լուսահիմնարկները պետք է ծավալեն նաև ուժեղ աշխատանք գյուղատնտեսական արտադրական գիտելիքներ տարածելու գործում:

Պրժիթ-ընթերցարաններին կից գյուղատնտեսական խմբակները պարտավոր են ծավալել ամենալայն աշխատանք՝ վերածվելով փաստական գյուղատնտեսական տարրական դասընթացների, վորոնց բովով պետք է անցկացնել համարյա ամբողջ կոլխոզային և չքավորամիջակային մասսաները:

Գյուղատնտեսական խմբակները պարտավոր են, բացի խմբակային պարապմունքներից, կազմակերպել նաև դեկուցումներ, դասախոսություններ, ագիտատեր, բարձրաձայն ընթերցումներ գյուղատնտեսական բրոշյուրներից, լրագրերի «գյուղատնտեսական», «դարնանացանի» բաժիններից և այլն գյուղաշխատավորության համար: Պետք է ամեն ոք գյուղատնտեսական այս կամ այն թեմայի շուրջը, դարնանացանի պլանի և ինդիկների շուրջը քաղաքական պրոբլեմներով աշխատանք տարվի խրժիթ-ընթերցարաններում:

Գյուղատնտեսական խմբակը գյուղխորհրդի համանուն սեկցիայի հետ պարտավոր է լայն աշխատանք ծավալել նաև բարակ-չքավորամիջակային մասսաներին կոլխոզները ներդրավելու համար:

Գյուղատնտեսական խմբակները և ընդհանրապես խրճիթ-ընթերցարաններն ու լուսահամարակները պետք է դառնան կուսակցության դեկավարութեամբ կոլխոզ-շարժման բուռն վերելքի լավագույն ոժանդակողները:

Դրանք պիտի ծավալեն ամենակտիվ պայքար մեր դասակարգային հակառակորդի և նրա ազենտուերայի աջ ու «ձախ» ուղղորտյունի դեմ պրակտիկայում իրադրոծելով դարնանացանի բոլոր սլաններն ու խընդիրները:

Գյուղատնտեսական խմբակը պարտավոր է համապատասխան լողուններ, պլակատներ ու նկարներ պատրաստելով և փակցնելով դյուղի բոլոր աչքի ընկնող վայրերում և ագիտացիայի մնացած ձևերը կիրառելով մոբիլիզացիայի յենթարկել ամբողջ գյուղ-աշխատավորութունը դարնանացանի մասին կուսակցության դիրեկտիվները կենսագործելու համար:

Յուրաքանչյուր խրճիթվարի ու խրճիթ-ընթերցարանի վարչութեան դնահատականը պետք է տալ ըստ այն աշխատանքի, վոր նրանք ծավալել են լայլչևիկյան դարնանացանի խնդիրների մասսայականացման և իրագործման գործը կազմակերպելու աշխատանքներում:

Վերահիշյալ ամբողջ աշխատանքը տանելու լրիվ ու լիակատար հնարավորութիւնն բոլոր խրճիթ-ընթերցարաններն ունեն և պարտավոր են նրանք մոբիլիզացիայի յենթարկել ամբողջ գյուղի ակտիվը՝ կատարելու համար իրենց պարտականութիւնը դարնանացանի ճակատում:

Այդ աշխատանքները չկատարելը պետք է վորակեց

վորպես որայեկտիվ աջակցութիւն մեր դասակարգային հակառակորդներին և վորպես վնասարարութիւն:

Բացի խրճիթ-ընթերցարաններից անդրադիտութեան վերացման ամբողջ ցանցն ևս հարվածային կարգով պիտի վերակառուցվի դարնանացանի պահանջներին համաձայն և նրա խնդիրների կենսագործումն ապահովելու համար:

Անդրադիտութեան վերացման ցանցի ամբողջ դասավանդութիւնը պետք է որդանապես շարկապլած լինի դարնանացանի խնդիրներին հետ և լրիւ նրանցից: Դասագիրքը, չէ, վոր պետք է ծառայի այժմ վորպես դասավանդութեան ձեռնարկ, այլ «Մաճկալ», «Ավանգարդ», «Սոցարչավ», Խորհրդ. Հայաստան», «Գյուղատնտեսական Բանվոր», «Կլլ Շաֆակ» և այլ լրագրերը: Դասի նյութը պետք է կազմեն այդ լրագրերի բոլոր այն հոդվածները, վորոնք վերաբերում են դարնանացանին, կոլխոզարժման նոր վերելքին և այլն: Տվյալ գյուղի սովխոզի և կոլխոզի դարնանացանի սլանն է, վոր պիտի կազմի թվաբանական խնդիրների առանցքը և ա/վ ցանցի միջոցով է, վոր պիտի նաև մասսայականացվի տվյալ գյուղի, չրջանի ու կոլխոզի արտադրական սլանը:

Այդ ցանցը պիտի ինիցիատոր հանդիսանա ագիտատերի, թուղեիկ միտինգների և յերթերի կազմակերպման, ինչպես նաև ա/վ սովորողները պիտի նախաձեռնեն դարնանացանի սլանի կատարման համար սոցմրցման պայմանագրեր կնքելու և հարվածայնութեան գործը կազմակերպելու խնդրում:

Ա/վ ցանցում սովորող արհեստավորներից պետք է կազմել հարվածային բրիգադներ դասակարգատնտեսական

դործիքներն ու ինվենտարը նորոգելու և սարքի բերելու համար:

Միաժամանակ անգրագիտության վերացման գործը պետք է բազմակողմանի ու մանրամասն ուսումնասիրության յենթարկի, յուրացնի կոլխոդի նվաճումներն ու առավելությունները և կոլխոլչարժման ագիտացիայի ու պրոպագանդայի հարվածային ըրիզադներ կազմակերպի, ինչպես նաև կիրառի կոլխոգային «հարսնատեսի» ձևվը:

Անգրագիտության վերացման դպրոցը գյուղական ակտիվի հետ միասին կազմակերպում է անհատական ագիտացիայի դործը և առանձին տնտեսությունների պլանները հասկանալի յե դարձնում, ոգնում է նախապատրաստական աշխատանքները դնելու աշխարհի հիմքերի վրա, վոր միանգամայն ապահով լինի այդ պլանների կատարումն ու գերակատարումը:

Միաժամանակ կոմսոմոլի և բՆԻՆ և կոլյերիտի հետ պետք է աշխատել անպայման կազմակերպել կենդանի լրագրի գործը նվիրված ամբողջովին պարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի խնդիրների կատարմանը:

Անգրագիտության վերացման ցանցի նման վերակառուցումը չի գնալու միայն ագիտացիոն-պրոպագանդիստական աշխատանքների ուղղությամբ, այլ նաև պետք է կազմակերպել գործնական աշխատանք դատում և բանջարանոցում և պետք է աշխատեա անել, վոր ա/վ ցանցի սովորողները լինեն պլանները կատարողներ և առաջին շարքերում:

Պետք է կազմակերպել հատուկ բրիգադներ ժողովրդավ պարբերական ստուգատես, թե ինչ կերպ են կա-

տարում պարնանայանի պլանները գյուղխորհուրդն ու գյուղական առանձին կազմակերպությունները, կոլխոդը և առանձին տնտեսությունները: Այս աշխատանքներում առանձնապես մեծ է խրճիթ-ընթերցարանի պատականությունը:

Դրան գուզնթաց կոլխոգյերիտներն ու գյուղատնտեսական տեխնիկոմները պարտավոր են պարբերաբար հատուկ բրիգադներ ուղարկել կոլխոգներն ու գյուղերը զարնանացանի աշխատանքները կազմակերպելու, ինչպես նաև տարրական գյուղատնտեսական գիտելիքներ մասսայականացնելու համար:

Փարզործուաները պետք է հատուկ բրիգադներ ուղարկեն նորոգելու համար գյուղատնտեսական գործիքներն ու մեքենաները և դրանք սարքի բերելու գարնանացանի աշխատանքներն անմիջապես սկսելու համար:

Անգրագիտության վերացման ցանցը գյուղական դպրոցները և խրճիթ-ընթերցարանների հետ միասին պետք է ուժեղ կապ պահպանի կոլյերիտ, գյուղատնտեսական և այլ դպրոցների, դործարանների ու ֆարգործուանների հետ և գյուղխորհրդի պահանջով ստանա դրսից անհրաժեշտ սթանդարտություն դարնանացանի աշխատանքների կազմակերպման համար:

Գյուղական դպրոցն ևս վորպես ամբողջություն պարտավոր է ծավալել չափադանց լայն ագիտացիոն աշխատանք զարնանացանի ուղղությամբ: Թուղյիկ միախնդներն ու յերթերը կարող են խոչոր նշանակություն ունենալ և նպաստել կենտրոնացնելու գյուղաշխատավորության ուշադրությունը զարնանացանի խնդիրների կատարման շուրջը:

Լուսահիմնարկներն իրենց վերահիշյալ ամբողջ աշխատանքը պետք է անեն վոչ թե անարխիկ կերպով և անշատ, այլ պարտավոր են սերտ կապ պահպանել դյուդխորհրդի և գյուղական միացած կազմակերպությունների հետ: Լուսահիմնարկների և լուսաշխատավորութեան տանիքը աշխատանքը պետք է լինի ծրագրով, և այդ ծրագիրը հանդիսանալու յե մի մասն այն ընդհանուր ծրագրի, վոր պետք է ունենա գյուղխորհուրդը:

Անհրաժեշտ եմ համարում շեշտել, վոր լուսահիմնարկները յերեւել չպետք է մոռանան, վոր այդ աշխատանքը նրանք տանելու յեն դասակարգային պայքարի սրման պայմաններում, յերբ մեր հակառակորդներն աշխատելու յեն արգելք հանդիսանալ վոչ միայն բայլչեիկյան դարնանացանի մարտական խնդիրների իրադործմանը, այլ նաև ակտիվ պայքար մղելու լուսահիմնարկների նման ակտիվ աշխատանքի և լուսաշխատանքների վերակառուցման դեմ:

Անցյալ տարվա դարնանացանի փորձը ցույց տվեց, վոր դաշնակցական-կուլակային տարրերը կղերակաշնութեան հետ միասին ձեռք են առնելու բոլոր միջոցները քայքայելու համար անդրադիտութեան վերացման ցանցի պարտավորեցները, խրճիթ-լնթերցարանների աշխատանքները և դպրոցների ու լուսավորութեան ակտիվ պայքարը դարնանացանի մարտական խնդիրների իրականացման համար:

Անցյալ տարի դարնան կամպանիայի ընթացքում մի շարք լուսահիմնարկներ կարողացան շատ հաջող վերակառուցել իրենց աշխատանքները «յերեններս դեպի աքտադրությունը» լոգունդով, սակայն նրանք չկարողա-

ցան իրենց ամբողջ գործնական աշխատանքը չադկապել դասակարգային պայքարի խնդիրներին և վճռական հակահարկած տալ թշնամու փորձերին, վորոնք ուղղված եյին նաև լուսահիմնարկի կազմավորման դեմ:

Բայր այն դեպքերում, յերբ գյուղկապակերպությունների աշակցութեամբ և կուսակցութեան ղեկավարութեամբ լուսահիմնարկը տալիս եր ջտխարիչ հարված դասակարգային հակառակորդին և կանխում եր նրա վորոգացիները լուսահիմնարկի աշխատանքների բնագավառում, լուսահիմնարկների աշխատանքների արդյունքները փայլուն եյին:

Այդ հանգամանքն ինքնին անխուսափելի և հրամայական ե գործնում յուրաքանչյուր լուսահիմնարկի, լինի դա քաղաքում թե գյուղում, ինչպես նաև լուսաշխատավորական կոլլեկտիվի ու ողակի ակտիվ մասնակցութեամբ յերկրորդ բայլչեիկյան դարնան ցյունտեմական կամպանիայի մարտական խնդիրների իրականացմանը:

Յուրաքանչյուր լուսաշխատավոր և լուսահիմնարկ պիտի լավ հիշի, վոր 1931 թվին դարնան ցանքատարածութեանը պետք է աճի 26,8 տոկոսով և ուժեղացվելու յե գյուղատնտեսութեան սոցիալիստական սեկվելու յե գյուղատնտեսութեան սոցիալիստական սեկտորն ու դարնան կամպանիայի հետևանքով մեղ մոտ 20—25 տոկոսը պետք է կուլեկտիվացած լինի այս տարի արդեն դյուդխորհուրդ 12 տոկոսի փոխարեն:

Հատկապես բայլչեիկյան և բամբակացանի անցանքի կոլլեկտիվացման տուեալը, վորտեղ կոլլեկտիվացման պիտի յենթարկվի այս դարնան տնտեսութեանների մոտ 80 տոկոսը:

Լուսահիմնարկներն իրենց վերոհիշյալ ամբողջ աշխատանքը պետք է տանեն վոչ թե անարխիկ կերպով և անջատ, այլ պարտավոր են սերտ կապ պահպանել դյուդխորդի և գյուղական մնացած կազմակերպությունների հետ: Լուսահիմնարկների և լուսաշխատավորութեան տանելիք աշխատանքը պետք է լինի ծրագրով, և այդ ծրագիրը հանդիսանալու յե մի մասն այն ընդհանուր ծրագրի, վոր պետք է ունենա գյուղխորհուրդը:

Անհրաժեշտ եմ համարում շեշտել, վոր լուսահիմնարկները յերբեք չպետք է մոռանան, վոր այդ աշխատանքը նրանք տանելու յեն դասակարգային պայքարի սրման պայմաններում, յերբ մեր հակառակորդներն աշխատելու յեն արդելք հանդիսանալ վոչ միայն բայլչեիկյան դարնանացանի մարտական խնդիրների իրագործմանը, այլ նաև ակտիվ պայքար մղելու լուսահիմնարկների նման ակտիվ աշխատանքի և լուսաշխատանքների վերականգնման դեմ:

Անցյալ տարվա դարնանացանի փորձը ցույց տվեց, վոր դաշնակցական-կուլակային տարրերը կղերակաշության հետ միասին ձեռք են առնելու բոլոր միջոցները քայքայելու համար անդրադիտության վերացման ցանցի պարագմունքները, խրճիթ-ընթերցարանների աշխատանքները և դպրոցների ու լուսավորության ակտիվ պայքարը դարնանացանի մարտական խնդիրների իրականացման համար:

Անցյալ տարի դարնան կամպանիայի ընթացքում մի շարք լուսահիմնարկներ կարողացան չատ հաջող վերականգնել իրենց աշխատանքները «յերեսներս դեպի աքտադրությունը» լոգունդով, սակայն նրանք չկարողա-

յան իրենց ամբողջ գործնական աշխատանքը չադկանգել դասակարգային պայքարի խնդիրներին և վճարկան հակահարված տալ թշնամու փորձերին, վորոնք ուղղված էին նաև լուսահիմնարկի կազմալուծման դեմ:

Բոլոր այն դեպքերում, յերբ գյուղակազմակերպությունների աշակցությամբ և կուսակցության դեկալտությամբ լուսահիմնարկը տալիս եր ջախջախիչ հարված դասակարգային հակառակորդին և կանխում եր նրա վորոգայթները լուսահիմնարկի աշխատանքների բնագավառում, լուսահիմնարկների աշխատանքների արդյունքները փայլուն էին:

Այդ հանգամանքն ինքնին անխուսափելի և հրամայական է դարձնում յուրաքանչյուր լուսահիմնարկի, լինի դա քաղաքում թե գյուղում, ինչպես նաև լուսաշխատավորական կոլլեկտիվի ու ողակի ակտիվ մասնատակալությունը յերկրորդ բայլչեիկյան դարնան դյուտնտեական կոմպանիայի մարտական խնդիրների իրականացմանը:

Յուրաքանչյուր լուսաշխատավոր և լուսահիմնարկ պիտի լավ հիշի, վոր 1931 թվին դարնան ցանքատարածությունը պետք է աճի 26,8 տոկոսով և ուժեղացվելու յե գյուղատնտեսության սոցիալիստական սեկտորն ու դարնան կամպանիայի հետևանքով մեղ մոտ տոկոսը պետք է կուլեկտիվացած լինի այս տարի արդեն գյուլթյուն ունեցող 12 տոկոսի փոխարեն:

Հատկապես բայլչեիկյան և բաժնակացանի ուսյունների կոլլեկտիվացման տուկոսը, վորտեղ կոլլեկտիվացման պիտի յենթարկվի այս դարնան տնտեսությունների մոտ 50 տոկոսը:

Այս Հայկազանց պատմությանս աշխատանքները պահանջում են ամբողջ լուսաշխատավորական մասնա-
յի լավապես մասի մոբիլիզացիան կուսակցութեան
դեկավարութեամբ կազմակերպելու համար կուսակ-
ցութեան մարտական գործելակերպերի կատարումը:

Վոչ մի լուսհիմնարկ և լուսաշխատավորական վոչ
մի կոլեկտիվ ու տեղում չպիտի հեռու մնա դարնա-
ցանի ակտիվ աշխատանքներից:

Յուրաքանչյուր լուսհիմնարկ և լուսաշխատավո-
րական կոլեկտիվ պետք է պարզ կերպով գիտակցի ու
հասկանա, վեր իր գործունեությունը ունի, իր յե-
թաշնժ գյուղի, կոլտոգի ու սովխոզի գարնանացանի
պլանների լրիվ կատարումն պայքարողների առաջին
շարքերում պիտի լինի:

Պրոլետարիատն անցյալ դարնանացանին հսկայա-
կան աշխատանք ծավալեց: Մասնաշխատավորու-
թյունը և հատկապես մասնաշխատան ուսուց-
չությունն իր հոծ մեծամասնութեամբ պրոլետարիա-
տի դեկավարութեամբ ու նրա հետ ծավալեց մեծ աշ-
խատանք անցյալ դարնանացանին:

Պրոլետարիատն ուժեղ աշխատանքներ է սկսել նաև
այս տարվա դարնանացանին: Լուսաշխատավորու-
թյունը պիտի յետ չմնա:

Այս տարվա խնդիրներն ուղեկի մոտական ու մեծ
են և այս տարի պահանջվում է ավելի արագ տեմպեր
ու աշխատանքի մեծ թափ ու հարվածայնություն:

Իսկ միանգամայն հնարավոր է և կիրառելի, լայն
վոր ունենք անցյալ տարվա հսկայական փորձը և այս
տարի աշխատանքները կառուցում ենք անցյալ դարնա-

նացանի հսկայական և անխախտ շնորհակալության
վրա:

Յերկրորդ բայցևեկյան դարնանացանի և դարնան
գյուղատնտեսական կամպանիայի պլանները միանգա-
մայն ունալ են, մեզցված իրապես բայցևեկյան տեմ-
պերը բացարձակ կերպով իրականանալի, միայն ան-
հրաժեշտ է մոբիլիզացիայի յենթարկել ամբողջ պրո-
լետարական և խորհրդային հասարակայնությունը այդ
խնդիրների, այդ պլանի ու տեմպերի իրադրոժման
համար:

Կազմակերպելով գյուղկամակերպությունների,
կոլտոգների, գյուղերի, ռայոնների ու առանձին տըն-
տեսութեանների սոցմրցումն ու հարվածայնությունը
դարնանացանի խնդիրների բայցևեկյան կատարման
համար, լուսհիմնարկներն ու լուսաշխատավորներն ևս
իրար միջև և այլ հիմնարկ-մեծարկների հետ պետք
է կնքեն սոցմրցման պայմանագրեր դարնանացանի հա-
ջող անցկացման համար և կազմակերպեն լուսհիմնարկ-
ների, վորպես ամբողջութեան ու լուսաշխատավորների
հարվածային աշխատանքը յերկրորդ բայցևեկյան
դարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի մարտական
խնդիրների իրականացման գործում:

Մենք հսկայական նվաճումներ ունենք գյուղատըն-
տեսութեան սոցիալիստական զարգացման գործում,
մենք հիմնականում կարողացանք լուծել հայհաճախ-
կային պրոբլեմը, վորոնք հանդիսանում են սուղղակի
հետևանքը այն անխախտ շնորհակալության, վոր
ձեռք բերինք կոմկուսակցութեան դեկավարութեամբ
սովխոզներին շինարարութեան և համատարած կոլեկ-
տիվացման բազայի հիման վրա, կուլտիվացիան վոր-

31. 864

2-5
324

53

պես դատակարարի վերացման քաղաքականության կիրառման աստղարկներում :

1931 թ. դարնանալանի բոլոր խնդիրներն են բախ-
չելիցորեն կկատարենք վճռական հարձակումով կուլա-
կի դեմ և անխնա պայքարով նրա աղետաբերացի, աջ և
« ձախ » սպառնալուծների և սրա նկատմամբ հաշտվու-
ղականության դեմ :

Միասնական նախառով և հարվածային տեմպերով
բոլորս դեպի ժողովրդական անտեսության դարգաց-
ման հեղափոխ պլանի վճռական 3-րդ տարվա մարտա-
կան խնդիրները կենսագործումը :

ԳԻՆԸ՝ 7 400

Г. Кацахян

Яровая решительного года и работники
культурного фронта.

<< Ազգային գրադարան

NL0208743